

סוף, וְכָלֵא הָכִי אִוְקְמוּהָ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּקָרִיעַת יָם סוּף בְּעַתִּיקָא תְּלִיָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חַד אֵיילָתָא אֵית בְּאַרְעָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶיד סְגִיָא בְּגִינָה, בְּשַׁעְתָּא דְּהִיא צוּחַת, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַע עֲאֲקוּ דִּילָהּ, וְקָבִיל קָלָהּ. וְכַד אֶצְטְרִיף עֲלֵמָא לְרַחֲמֵי לְמֵיָא, הִיא יְהַבַת קָלִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַע קָלָהּ, וְכַדִּין חֵיִיס עַל עֲלֵמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים מב) פְּאִיל תַּעְרוּג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

וְכַד בְּעֵינָא לְאוּלָּדָא, הִיא סְתִימָא מִכָּל סְטָרִין, כְּדִין אֲתֵיָא וְשׁוֹיָאֵת רִישָׁא בֵּין בְּרַכָּהָא, וְצוּחַת וְרַמַת קָלִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵיִיס עֲלָהּ, וְזַמִּין לְקַבְּלָהּ חַד נַחֲשׁ, וְנִשְׁיף בְּעַרְיֵיתָא דִּילָהּ, וּפְתַח לָהּ, וְקָרַע לָהּ הַהוּא אֲתַר, וְאוּלִידַת מִיַּד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּהֵאי מְלָה, לֹא תִשָּׂאֵל וְלֹא תִנְסֶה אֶת יְיָ, וְהָכִי דִּיִּיקָא.

וַיִּשְׁעַ יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל וְגו' (שמות יד) וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת, הַהוּא שְׁלֹטְנָא מְמַנָּא דְּמִצְרַאִי, אַחֲמֵי לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶעְבֵּר לִיָּהּ, בְּנִהַר דִּינּוּר, דְּהָוָה בְּשַׁפְתָּא דִּימָא רַבָּא. מָאִי טַעְמָא מֵת. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּאֶעְבְּרוּ לִיָּהּ, מַהֲהוּא שְׁלֹטְנוּתָא דִּילִיָּהּ.

וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו' (שמות יד) רַבִּי חֵיָיא אָמַר, הָכָא אֲשַׁתְּלִים יָדָא, וְכִלְהוּ אֶצְבָּעָאן, וְאֲשַׁתְּלִים יָדָא, דְּאֲתַכְּלִיל בֵּיהּ בִּימִינָא, דְּהָכִי תְּגִינָן, כִּלְאֵ בִּימִינָא אֲתַכְּלִיל, וּבִימִינָא תְּלִיָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, יְמִינְךָ יְיָ נֶאֱדָרִי בַּכַּח יְמִינְךָ יְיָ תִרְעֵץ אוֹיֵב.

וְאָמַר רַבִּי יֶצְחָק, לֹא אֲשַׁכְּחָנָא, מָאן דְּאֲתַקִּיף לְבִיָּהּ, לְגַבִּיָּהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּפַרְעֵה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, סִיחוֹן וְעוּג הָכִי נְמִי.

מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁקָרִיעַת יָם סוּף תְּלוּיָהּ בְּעַתִּיקָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יֵשׁ אֵילַת אַחַת בְּרַקִיעַ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה הַרְבֵּה בְּשִׁכְלָהּ. בְּשַׁעֲהָ שְׁהִיא צוּחַת, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת הַצֶּרֶחַ שֶׁלָּהּ וּמְקַבֵּל קוּלָּהּ, וּכְשֶׁהָעוֹלָם צָרִיף לְרַחֲמִים, הִיא נוֹתֵנַת קוּלוֹת, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת קוּלָּהּ, וְאִז חָס עַל הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים מב) פְּאִיל תַּעְרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

וּכְשֶׁרוּצָה לְהוֹלִיד, הִיא נֹסֶתֶרֶת מִכָּל הַצְּדִדִים, וְאִז בָּאָה וְשָׁמָּה רֹאשָׁה בֵּין בְּרַכָּיָהּ, וְצוּחַת וּמְרִימָה קוּלוֹת, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלֶיהָ, וּמְזַמֵּן כְּנֻגָּהּ אוֹתָהּ נַחֲשׁ אַחַד, וְנוֹשֵׁף בְּעַרְוֹתָהּ, וּפּוֹתַח אוֹתָהּ וְקוֹרֵעַ לָהּ אוֹתוֹ מְקוֹם, וּמוֹלִידָהּ מִיַּד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּדָבָר הַזֶּה אֵל תִּשָּׂאֵל וְלֹא תִנְסֶה אֶת ה', וְכַף דְּוִקָּא.

וַיִּשְׁעַ ה' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל וְגו', וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת. אוֹתוֹ שְׁלִיט מְמַנָּה עַל הַמִּצְרַיִם הַרְבֵּה לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמַעְבִּיר אוֹתוֹ בְּנִהַר דִּינּוּר, שְׁהִיָּהּ בְּשַׁפְתַּת הַיָּם הַגְּדוֹל. מָה הַטַּעַם מֵת? כְּמוֹ שְׁבַארוּהוּ, שְׁהַעֲבִירוּ אוֹתוֹ מִשְׁלֹטוֹנוֹ.

וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', רַבִּי חֵיָיא אָמַר, פֶּאן הַשְׁתַּלְמָה הַיָּד וְכֹל הָאֶצְבָּעוֹת, וְנִשְׁתַּלְמָה הַיָּד, שְׁנִכְלָלָהּ בּוֹ בְּיָמִין. שְׁכַף שְׁנִינּוּ, הַכֹּל נִכְלָל בְּיָמִין וְתְלוּיָהּ בְּיָמִין, זֶהוּ שְׁכַתוּב יְמִינְךָ ה' נֶאֱדָרִי בַּכַּח יְמִינְךָ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב.

וְאָמַר רַבִּי יֶצְחָק, לֹא מְצַאתִי מִי חִזַּק לְבוֹ לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ פַרְעֵה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, סִיחוֹן וְעוּג גַּם כֵּן. אָמַר לוֹ, לֹא כֵּן!

הם התחזקו כנגד ישראל, אבל לגבי הקדוש ברוך הוא לא כמו שפרעה חזק את רוחו כנגדו, והיה רואה כל יום את הגבורות שלו ולא היה שב.

אמר רבי יהודה אמר רבי יצחק, פרעה היה חכם מכל משפיו ובכל אותם הפתרים, ובכל אותן הידיעות הסתפל. ובכל הצד שלם לא ראה את גאלת ישראל, ולא היה תולה באחד מהם. ועוד, שהרי בכלם קשרו קשר על ישראל, ופרעה לא סבר שיש קשר אמונה אחר ששולט על הכל, ולכן היה מחזק את לבו.

רבי אבא אמר, רק השם הזה חזק את לב פרעה. שכשהיה משה אומר פה אמר ה' - הדבר הזה ממש חזק את לבו. זהו שכתוב ויחזק ה' את לב פרעה. שהרי בכל החכמה שלו לא נמצא שהשם הזה שולט בארץ. ועל זה אמר, מי ה' ואחר כך אמר, ה' הצדיק. אמר רבי יוסי, אחר כך אמר (שמות ט) חטאתי לה'. אותו פה שאמר זה - אמר זה.

רבי חזקיה פתח ואמר, (איוב ט) אחת היא על פן אמרתי תם ורשע הוא מכלה. פסוק זה התבאר בסוד החכמה. אחת היא, מה זה אחת היא? זהו שכתוב (שיר ו) אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. ובזה הקדוש ברוך הוא דן דיניו למטה, ודן דיניו למעלה בכל. וכשהקדוש ברוך הוא מעורר דיניו, הוא דן את דיניו בפתר הזה, ואז פתוב תם ורשע הוא מכלה. משום שאותם הצדיקים נתפסים בחטאי הרשעים, שכתוב ויאמר ה' למלאך המשחית בעם רב וגו'. ועל זה

אמר ליה, לאו הכי. אינון לגביה דישראל אתתקפו, אבל לגביה דקודשא בריך הוא, לא, כמה דאתקף פרעה רוחיה לקבליה, והיה חמי כל יומא גבוראן דיליה, ולא הוה תב.

אמר רבי יהודה אמר רבי יצחק, פרעה חפיים מכל חרשוי הוה, ובכל אינון כתרין, ובכל אינון ידיען, אסתפל. ובכל סטרא דלהון, לא חמא פורקנא דלהון ישראל, ולא הוה תלי בחד מנייהו. ועוד, דהא בכלהו קשירו קשרא עלייהו דישראל, ופרעה לא סבר דאית קשרא אחרא דמהימנותא, דאיהו שליט על כלא. ועל דא הוה אתקיף לביה.

רבי אבא אמר, לא אתקיף לבא דפרעה, אלא שמא דא. דכד הוה אמר משה, פה אמר יי', דא מלה ממש, אתקיף לביה, הדא הוא דכתיב, (שמות ט) ויחזק יי' את לב פרעה. דהא בכל חכמתא דיליה, לא אשתכח, דשמא דא שליט בארעא. ועל דא אמר, מי יי'. ולבתר אמר, יי' הצדיק. אמר רבי יוסי, לבתר אמר, (שמות י) חטאתי ליי' ההוא פומא דאמר דא, אמר דא.

רבי חזקיה פתח ואמר, (איוב ט) אחת היא על פן אמרתי תם ורשע הוא מכלה. האי קרא, אוקמוה ברזא דחכמתא. אחת היא, מאי אחת היא. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ו) אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. ובהאי, קדשא בריך הוא דאין דינוי לתתא, ודאין דינוי לעילא בכלא.

וכד קדשא בריך הוא אתער דינוי, דאין דינוי בהאי פתרא, כדין פתיב, תם ורשע הוא מכלה. (דף נ"ב ע"א) בגין דאינון צדיקיא, מתפסאן בחוביהון דרשיעיא, דכתיב, (שמואל ב כד) ויאמר יי' למלאך המשחית בעם רב וגו',

וְעַל דָּא אָמַר (ר' יוסי) אִיּוֹב מְלָה דָּא, (אמר) וְלֹא אָגַמְר מְלָה, וְאוֹקְמוּהָ טוּל הָרַב, רַבִּי יִיסָא אָמַר, אַחַת הִיא: דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא דְּמִצְרַיִם, דְּבִגְיִנְהָ קָטַל קַדְשָׁא בְּרִינְךָ הוּא בְּמִצְרָאֵי, וְעַבִּיד בְּהוּ נִוְקְמִין, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב תָּם וְרָשַׁע הוּא מְכֻלָּה.

אמר (ר' יוסין) איוב את הדבר הזה, (אמר) ולא פרש את הדבר, ופרשוה - טל הרב. רבי ייסא אמר, אחת היא - זו כנסת ישראל בגלות מצרים, שבשבילה הרג הקדוש ברוך הוא במצרים ועשה בהם נקמות. זהו שכתוב תם ורשע הוא מכלה.

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, אִיּוֹב לָא אֶלְקִי, אֶלְא בְּזִמְנָא דְּנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. אָמַר אִיּוֹב, אֵי הָכִי, כָּל אַפֵּיִיא שְׁוִין, תָּם וְרָשַׁע הוּא מְכֻלָּה, פְּרַעַה אֶתְקִיף בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, וְאָמַר (שמות ה) מִי יִי' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוּלוֹ. וְאֲנָא לָא אֶתְקִיפְנָא בְּהוּ, וְלֹא עַבִּידְנָא מִיָּדִי, תָּם וְרָשַׁע הוּא מְכֻלָּה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות ט) הִירָא אֶת דְּבַר יִי' מֵעַבְדֵי פְּרַעַה, זֶה אִיּוֹב.

רבי חייא אמר, איוב לא אלקי, אלא בזמן שיצאו ישראל ממצרים. אמר איוב, אם כך, כל הפנים שוים, תם ורשע הוא מכלה. פרעה החזיק בישראל ואמר (שמות ה) מי אשר אשמע בקלו, ואני לא החזקתי בהם ולא עשיתי דבר - תם ורשע הוא מכלה? ! זהו שכתוב (שם ט) הירא את דבר ה' מעבדי פרעה, זה איוב.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵינּוֹן אַבְנֵי בְּרָדָא, דְּהוּוּ נַחְתִּין, אַתְעַכְבוּ עַל יְדוּי דְּמִשָּׁה, לְבַתְרָא עַבְדוּ נִוְקְמִין, בְּיוֹמֵי דִּיהוּשַׁע. וְלִזְמַנָּא דְּאֶתִי, זְמִינִין לְאַחַתָּא אֵינּוֹן דְּאַשְׁתְּאָרוּ, עַל אָדוּם וּבְנוּתֵיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מלכה ט) כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

רבי יהודה אמר, אותם אבני ברד שהיו יורדים, התעכבו על ידי משה, ואחר כך עשו נקמות בימות יהושע, ולעתיד לבא עתידים לרדת אותם שנשארו על אדום ובנותיה. אמר רבי יוסי, זהו שכתוב (מלכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

דְּבַר אַחַר וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', הָאֵי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. בְּקַדְמִיתָא וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל, וּבַתְרָא וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יִי'. אֶלְא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵהוּא סְבָא דְּנַחַת עִם בְּנוֵי בְּגִלוּתָא, וְסָבִיל עָלֶיהָ גְּלוּתָא, וְאַעִיל לְבְנוֵי בְּגִלוּתָא, הוּא מִמֶּשׁ חֲמָא, כָּל אֵינּוֹן נִוְקְמִין, וְכָל גְּבוּרָאן, דְּעַבְדוּ קַדְשָׁא בְּרִינְךָ הוּא בְּמִצְרַיִם, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ.

דבר אחר וירא ישראל את היד הגדולה וגו' - פסוק זה אין ראשו סופו, ואין סופו ראשו. בתחלה וירא ישראל, ואחר כך וייראו העם את ה'. אלא אמר רבי יהודה, אותו זקן שיירד עם בניו לגלות וסבל עליו את הגלות והכניס את בניו לגלות, הוא ראה ממש את כל אותן נקמות וגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא במצרים. זהו שכתוב וירא ישראל, ישראל ממש.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, סְלִיק קַדְשָׁא בְּרִינְךָ הוּא לְהָאֵי סְבָא, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם חָמֵי בְּנִינְךָ דְּנִפְקִין מִגּוּ עֲמָא תְּקִיפָא. קוּם חָמֵי גְּבוּרָן דְּעַבְדִּית, בְּגִין בְּנִינְךָ בְּמִצְרַיִם.

ואמר רבי יהודה, סליק קדשא בריך הוא להאי סבא, ואמר ליה, קום חמי בניך דנפקין מגו עמא תקיפא. קום חמי גבורן דעבדית, בגין בניך במצרים.

וְהִינּוּ דְאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעֲתָא דְנִטְלֵי יִשְׂרָאֵל
לְנַחְתָּא בְּגִלוּתָא דְמַצְרִים, דְּחִילוּ
וְאִימְתָּא תְּקִיפָא נְפֵל עֲלוּי. אָמַר לִיה קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב, אָמַאי אַתְּ דְּחִיל, (בראשית מו)
אַל תִּירָא מִרְדָּה מַצְרַיִמָה. מִמָּה דְכָתִיב אַל
תִּירָא, מִשְׁמַע דְּחִילוּ הָוָה דְּחִיל.

אָמַר לִיה פִּי לְגוּי גְדוּל אֲשִׁימָךְ שָׁם. אָמַר לִיה,
דְּחִילְנָא דִּי יִשְׁעוּן בְּנֵי. אָמַר לִיה, אָנֹכִי
אַרְדַּ עִמָּךְ מַצְרַיִמָה. אָמַר לִיה תּוּ דְּחִילְנָא,
דְּלֹא אֲזַפִּי לְאַתְקַבְּרָא בִּינֵי אַבְהָתִי, וְלֹא אַחְמִי
פּוֹרְקָנָא דְבְּנֵי, וּגְבוּרָאן דְּתַעֲבִיד לְהוּ. אָמַר
לִיה, וְאָנֹכִי אַעֲלֶךְ גַּם עֲלֵהּ, אַעֲלֶךְ לְאַתְקַבְּרָא
בְּקַבְרֵי אַבְהָתֶךָ. גַּם עֲלֵהּ, לְמַחְמֵי פּוֹרְקָנָא
דְּכַרְךָ, וּגְבוּרָאן דְּאַעֲבִיד לְהוּ.

וְתַהוּא יוֹמָא דְנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַים, סְלִיק
לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב, וְאָמַר
לִיה, קוּם, חֲמִי בְּפּוֹרְקָנָא דְכַרְךָ, דְכַמָּה חִילִין
וּגְבוּרָאן עֲבָדִית לְהוּ, וְיַעֲקֹב הָוָה תַּמָּן, וְחֲמָא
כֻּלָּא, הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
הַגְּדוֹלָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִהֲכָא, (דברים ד) וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו
בְּכַחוּ הַגְּדוֹל מִמַּצְרַים. מָאִי בְּפָנָיו. בְּפָנָיו
דָּא יַעֲקֹב, דְּאַעִּיל לְכַלְהוּ תַּמָּן. רַבִּי חִזְקִיָּה
אָמַר, וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו, בְּפָנָיו: דָּא אַבְרָהָם.
דְּכָתִיב, (בראשית יז) וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו.

תַּא חֲזִי, אַבְרָהָם אָמַר, הֲלִבְּן מֵאָה שָׁנָה יוֹלֵד
וְגו', אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חֲזִיךְ,
אַתְּ תַּחְמִי כַמָּה אַכְלוּסִין, וְכַמָּה חֲזִילִין דִּיפְקוּן
מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא דְנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַים, כָּל
אֵינּוֹן שְׁבֻטִין, כָּל אֵינּוֹן רַבּוּן, סְלִיק קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, וְחֲמָא לִוְן, הָדָא הוּא
דְכָתִיב וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי אַבָּא אָמַר כְּלָהוּ
אַבְהָתָא אֲזִדְמְנוּ תַּמָּן בְּכָל הַהוּא פּוֹרְקָנָא. הָדָא

וְהִינּוּ מַה שְׁאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעֲתָא
שְׁנַסְעוּ יִשְׂרָאֵל לְרִדְתָּ לְגִלוּת
מַצְרַים, פַּחַד וְאִימָה חֲזָקָה נִפְלוּ
עֲלוּי. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיַעֲקֹב, לְמָה אַתָּה פּוֹחֵד? (בראשית
מו) אַל תִּירָא מִרְדָּה מַצְרַיִמָה. מִמָּה
שְׁכָתוּב אַל תִּירָא, מִשְׁמַע שְׁפַחַד
הִיָּה פּוֹחֵד.

אָמַר לוּ, כִּי לְגוּי גְדוּל אֲשִׁימָךְ
שָׁם. אָמַר לוּ, אָנִי פּוֹחֵד שְׁיִכְלוּ
בְּנֵי. אָמַר לוּ, אָנֹכִי אַרְדַּ עִמָּךְ
מַצְרַיִמָה. אָמַר לוּ, עוֹד אָנִי פּוֹחֵד
- שְׁלֹא אֲזַפֵּה לְהַקְבֵּר בֵּין אַבּוֹתֵי
וְלֹא אֲרָאָה אֶת גְּאֻלַּת בְּנֵי
וְהַגְּבוּרוֹת שְׁתַּעֲשֶׂה לָהֶם. אָמַר לוּ,
וְאָנֹכִי אַעֲלֶךְ גַּם עֲלֵהּ. אַעֲלֶךְ -
לְהַקְבֵּר בְּקַבְרֵי אַבּוֹתֶיךָ. גַּם עֲלֵהּ
- לְרֵאוֹת אֶת גְּאֻלַּת בְּנֵיךָ
וְהַגְּבוּרוֹת שְׁתַּעֲשֶׂה לָהֶם.

וְאוֹתוֹ יוֹם שְׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל
מִמַּצְרַים, הָעֲלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת יַעֲקֹב וְאָמַר לוּ, קוּם
תִּרְאֶה בְּגְאֻלַּת בְּנֵיךָ, שְׁכַמָּה
חֲזִילוֹת וּגְבוּרוֹת עֲשִׂיתִי לָהֶם.
וְיַעֲקֹב הִיָּה שָׁם וְרָאָה אֶת הַפֶּל.
זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
הַגְּדוֹלָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִכָּאֵן, (דברים ד)
וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו בְּכַחוּ הַגְּדוֹל
מִמַּצְרַים. מַה זֶה בְּפָנָיו? בְּפָנָיו זֶה
יַעֲקֹב, שֶׁהַכְּנִיס לְשֵׁם אֶת כָּלֶם. רַבִּי
חִזְקִיָּה אָמַר, וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו -
בְּפָנָיו זֶה אַבְרָהָם, שְׁכָתוּב (בראשית
יז) וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו.

בֵּא רְאָה, אַבְרָהָם אָמַר, הֲלִבְּן
מֵאָה שָׁנָה יוֹלֵד וְגו'. אָמַר לוּ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, חֲזִיךְ, אַתָּה
תִּרְאֶה כַמָּה אוֹכְלוּסִים וְכַמָּה
חֲזִילוֹת שְׁיִצְאוּ מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא
שְׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַים, כָּל
אוֹתָם שְׁבֻטִים, כָּל אוֹתָם רַבּוּת,
הָעֲלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
אַבְרָהָם וְרָאָה אוֹתָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי אַבָּא אָמַר, כָּל